

Ingressos, despeses i dèficit públic

Sergi Abella

«El control del dèficit públic és un dels criteris de convergència per poder-nos incorporar a la Unió Monetària».

«El dèficit de les corporacions locals continua augmentant i supera ja els 3,7 bilions de pessetes».

«...»

Aquests són els missatges que ens arriben des dels mitjans de comunicació, però sovint s'obliden d'explicar la relació causa-efecte entre la insuficiència de recursos de les hisendes locals i l'increment de l'endeutament.

La sensació, certa o no, que la pressió fiscal ha tocat sota fa que sigui difícil augmentar els tributs, però més enllà de promeses demagògiques hem de tenir clar que tot allò que es fa ha de pagar-se, i per tant com més serveis i infraestructures vulguem, més diners necessitarà l'Ajuntament. El que cal és modificar les relacions tributàries amb les altres administracions i millorar la gestió dels recursos municipals.

En la primera línia d'actuació és on se situen les propostes d'ERC de dotar al màxim el Fons de Cooperació Local, de participar en els ingressos per IRPF i, sobretot, d'aconseguir el concert econòmic com a via definitiva, dins l'estat espanyol, per assolir una real suficiència financera de les entitats locals. Com a altres mesures concretes defensem l'exempció d'IVA en les obres d'equipament comunitari, i la creació del Banc Català de Crèdit Local.

Ara bé, si en les relacions tributaries amb altres administracions depenem de la força negociadora de cadascuna de les parts —on sovint la municipal és la més feble—, en la gestió depenem de nosaltres mateixos. Hem de gestionar bé els nostres ingressos, i hem de ser molt primmirats en les despeses.

L'Ajuntament, sol o amb el suport d'un ens local superior, ha de tenir més participació en l'elaboració i gestió del cens de l'IBI, de l'IAE i de l'impost sobre vehicles. La creació de taxes o preus públics, en principi positives perquè representa identificar un pagament del ciutadà amb un servei que se li ofereix, ha degenerat sovint en un augment camuflat d'impostos; així, moltes corporacions han recorregut a la taxa d'obres per apujar l'impost sobre construccions i han mantingut o recuperat la taxa d'escombraries, que havia de ser teòricament absorbida per l'IBI. Ha de ser capaç d'optimitzar l'ús de subvencions externes, tant per despeses corrents (formació i ocupació, serveis socials...) com per inversions, que encara avui són majoritàriament condicionades -si més no les que provenen de la Generalitat i de la UE- quan la situació òptima seria el 100% d'incondicionalitat, ja que permetria un important estalvi de temps i paperassa, així com una major certesa de les quantitats a rebre. El recurs a l'endeutament hauria de ser autocontrolat i pactat pels dife-

rents grups polítics pel que representa de lligam cara al futur i, en tot cas, buscar la col·laboració que les altres entitats locals ofereixen i que van des de la concessió de préstecs amb tipus d'interès més baixos fins a la «subvenció» «subvenció» d'una part del capital.

Cal minar la despesa sumptuària (dietes, recepcions, cotxes oficials, viatges sense finalitat clara, festes no populars i amb cost elevat, macroinauguracions al servei publicitari d'una persona...) i controlar les despeses ordinàries, que sovint representen un cost massa alt respecte a la utilitat real dels serveis que s'ofereixen. Cal preveure la despesa corrent que produiran les noves inversions i calcular correctament els costos reals de manteniment de les infraestructures i serveis. En època de crisi ha de prioritzar-se la despesa i la inversió en els serveis bàsics que afavoreixin la redistribució de la renda, i aprofitar alhora les rebaixes en les subhastes d'obra pública.

Tot això amanit amb una reconducció del deute si encara no s'ha fet, una negociació constant amb els bancs i pagar a l'hora als proveïdors, per tal d'evitar que aquests repercuteixin en el preu del producte la incertesa de quan cobraran i que, en conseqüència, hàgim de pagar molt més car allò que podem aconseguir més barat.

Tot plegat fa que ens trobem amb nous intents de reducció de l'autonomia local (ja s'han reduït els límits de l'endeutament, tant a curt com a llarg termini), alhora que haurem de continuar reclamant aquells recursos que ens pertocuen per oferir serveis, tant els que són de prestació obligatòria com els que supleixen la manca d'actuació d'altres administracions, sense oblidar, però, mantenir sempre una bona gestió dels recursos disponibles.